

Banja Luka ,02.01.2006
Dragomirka Oljaca
student farmacije

Izvjestaj o strucnoj praxi u Spaniji

Ovo je prvi izvjestaj koji pisem mada mi sam termin zvuci isuvise formalno,pokusacu ga sastaviti u cilju da bude jasna slika mog jednomjeseceg boravka u Spaniji a isto tako pokusacu da pomognem onima koji ce svoju praxu, mozda, imati na vecem dijelu pirinejskog poluostrva a bice im od pomoci ako saznaju i moje licno iskustvo i moj licni stav.

Da bi se bilo koje putovanje ostvarilo pored materijalnih sredstava potrebno je imati mnogo strpljenja,mnogo volje i zelje i sigurnosti da cete na kraju doci do zeljene destinacije,ma kakve prepreke vas ocekivale.Jedna i prva medju njima su nama dobro poznate vize i procesi oko pribavljanja svih dokumenta,papirologije ali cini mi se samo da bi se ispunila forma ili zahtjev,da vi kao covjek ne mozete da odlucujete gdje zelite ici ,nego morate za to da imate i dopustenje,osim saglasnosti roditelja morate imati i odlucujucu saglasnost Ambasade.No dobro,meni nije prvi put da dobijam vizu u pasos ali mi se cini da od svih putovanja ovaj mi je bio najkomplikovanji i najtezi.Evo i odgovora:papiri koje od vas trazi Kraljevina Spanija je zaista drugacija i komplikovanja od onih koji zahtjevaju evropske ili bilo koje dr ne kraljevske zemlje.Prije svega mnogo ce biti posla i za vas i za vase roditelje,tako da je najbolje prvo stupiti u kontakt sa relevantnim ljudima iz Ambasade da vam tacno kazu sta vam je potrebno,potom ce vam biti potrebno da dobro rastumacite sta oni zele od vas,mnogo puta ce te ih zvati da vam objasne detalje,koji vam mozda nisu jasni i kad sve to mislite da ste sredili onda cete kao u nekakvom strahu otici u Sarajevo,biti jedini i prvi u redu(ako se red odnosi uopste na samo na jednu osobu),kad predate svoju dokumentaciju,popunite 4 obrasca i budete zbunjeni onda mozda budete imali i "cast" da vas po povratku kuci nazove konzul licno da vam uputi par rijeci za srecan put i ugodan boravak!To vam znaci da sve sto je potrebno za Ambasadu treba da bude presavrseno da biste uopste mogli putovati.

To je samo dio koji se odnosi na vizu,drugi dio jeste put,kako ga organizovati i kako uopste otici i kako uopste naci pocetnu tacku vaseg putovanje,ako se odlucite da vam to bude iz banja luke,onda slobodno odustanite jer ovdje za potrebne informacije mozete jedino da dobijete nervni slom i visoku cijenu.Zato vam je u svakom slucaju bolje da potrazite informacije u nekim susjednim zemljama,ali ni do te informacije se ne moze doci tako lako,barem u mom slucaju ,jer za ovaj put koji sam organizovala bilo je milion kombinacija milion pocetnih stavri ali nista konkretno i tacno,jer da biste bili sigurni u sve sto vas se tice,postoji internet postoji mnogi vidovi ali sve se mora mnogo ranije i pitati da biste na vrijeme dobili odgovor,a posto sam ja ovdje na faxu znala informacije u zadnjem trenutku tako sam i informacije vezane za put dobila,mijenjala i trazila u zadnjem momentu.Vjerujte mi da mi nista od ruke nije islo,ali apsolutno nista,milion kombinacija i najradije bih da ih se i ne sjecam jer od svega toga morate ziasta imati mnogo mnogo strpljenja jer to uglavnom radite sami,sami ste svoj majstor pa vam je to onda jos otezavajuce ako ucite a pored knjige treba da mislite na stvari koje se u normalnim okolnostima i normalnom svijetu provjere za nesto manje od sat vremena.Ali nemojte se razocarati jer slijedi dio koji vam zelim ispricati a to jeste moj boravak u Spaniji koji je daleko daleko od ovog prethodno ispricanog sivila.

Kad sletite u Spaniju,sto je bio moj slucaj,onda se kao iz sna prenete i vidite da ste sad u jednom novom svijetu u kojem samo trebate da prebacite vec dobro isfrekventisan mozak na neuslove i da ga stavite sad na jednomjesečni test u extra povoljnim i dobrim uslovima.Prvo sto me je zapanjilo u Sp jeste klima ,koja ako idete prema zimskim mjesecima,tamo osjecate tek blagu zimu koja ce vam se svidjeti cim osjetite miris mora i topline koja vas okružuje.Meni su na samom pocetku rekli da me nece niko docekati jer dolazim weekendom pa da cu morati snaci se od aerodroma do mog smjestaja sama,no medjutim docekao me je jedan profesor, koji radi u sastavu IAESTE-a,njegova supruga i cerka te autom me prebacili do stana.Tako da je bilo mnogo lakse,jer vrijeme putovanja bi se moglo mjeriti na ne ono koje proboravite tokom leta ili nekim dr vidom transporta od aerodroma do aerodroma,nego upravo ono od kad izađete iz kuće pa dok ne sletite (iako je dužina leta jako kratka)ili ne dodjete,a to je u neku ruku mnogo dugo i mnogo iscrpljujuće i ako niste odmorni, kao sto i niste, onda vam se sve ucini mnogo koplikovano i mnogo tesko,zato ako je moguće slijedite instrukcije iaesteovaca te drzave u koju idete.

Mnogo sam se raspicala o Spaniji mada da cuje moja host family i svi oni koje sam upoznla na poslu ,svi bi dali primjedbu da ja nisam bila u Spaniji nego Cataluni i u njihovom glavnom gradu Barceloni.Prije nego sam krenula na dan ili dva prije mog polaska,promjenili su mi smjestaj,a sat ili dva prije mog polaska javila mi se djevojka koja je bila kod iste family kod koje i ja idem i odusevljeno mi rekla da se ne sikiram.Mada sam u kratkom telefonskom razgovoru zapamtila samo ime osobe kod koje cu stanovati i mnogo toga mi nije bilo jasno ali po dolasku tamo sve je bilo jasnije.Moju host family sacinjavali su majka,otac i cerka.A da su me pitali gdje bih zeljela stanovati,onda bih sigurno zeljela upravo ovo sto sam i dobila.Veselu i razdraganu porodicu,koja provodi mirne i bezbrizne dane,tako da se osjecate kao kod kuće.

Stigla sam dva dan prije pocetka predvidjene praxe,pa sam imala dovoljno vremena da po cijeli dan obidjem znamenitosti Barcelone a ujedno i odmorim i priprelim za radne dane.

Na posao,prvi dan, sam stigla sa malim kasnjenjem,jer me Alex iz Iaeste-a nije cekao po dogovorenom vremenu, mada to nije bilo ni jako bitno jer su svi mnogo opusteni a i sef mi je rekao kasnije, da mi vrijeme nije strogo fiksno nego u dogovoru sa njim mogu mijenjati sate dolaska ili odlaska sa posla,mada mi je u sustini odgovaralo radno vrijeme.Do posla mi je trebalo oko sat vremena,s tim da sam prvih 25 minuta isla sa metroom a zatim sam mjenjala metro za voz i narednih 25 minuta bi proteklo jako brzo jer se moja firma nalazila na samoj obali te je onda i sam put do tamo svako jutro bio obasjan suncem i lijepim pogledom na more,a od moje izlazne stanice do firme stizala sam minibusom firme,tako da je sve bilo mnogo organizovano i u cijeloj tom satu nije se gubilo mnogo energije hodajuci,nego je sve bilo povezano.

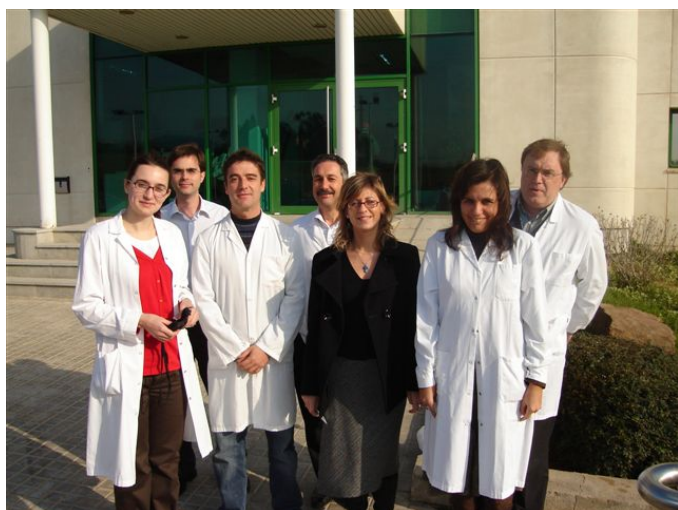
Sto se tice mog posla,bilo je mnogo zanimljivo i korisno jer sam radila u firmi specializovanoj samo za preparate za oci,s tim da su oni jos pored lijekova proizvodili i razlicite vrste hiruskog pribora i materijala ,opet specijalizovanih samo za operacije oka.Firma je internacionla,sa glavnim sjedistem u Americi te su skoro svi zaposlenici govorili engleski,od portira, naravno do direktora.Firma je imala i svoju katalonsku farmaceutsku tradiciju no medjutim prije 50 godina ona je presla u potpuno vlasnistvo strane firme.U mom timu u kojem sam radila bilo je 5 visokoskolskih obrazovanih mladih ljudi,te jedna djevojka koja je radila magistraski i bila je u nasem odjelu nesto duze od mene i stvari koje smo radile bile su skoro podudarne, te sam i nju mogla uvijek da

konsultujem mada je svih pet ljudi bilo jako jako srdacno i uvijek spremno da objasne stvari,a ponajvise moj sef i njegov saradnik,i prije bilo kakvog pocetka uvijek su pokusali prvo da do detalja objasne sustinski srz onoga sto je predvidjeno za taj dan, i tek onda sam mogla da pocnem sa radom.To nije bilo samo prvih dana,nego od prvog do posljednjeg radnog dana.Vremena na samom dolasku je bilo jako mnogo i svi su me pitali smatram li dovoljni mjesec dana ,mada sam trebala biti skoro 3,ali zbog promjena na mom faxu,ostala sam samo jedna mjesec,te na samom kraju bilo mi je zao sto moram ici i sto taj period nije duzi.U firmi su se svi trudili da uvijek budu tu za sve sto mi je potrebno,te sam pored ljudi iz Clinical Trial tima,upoznala jos dosta predivnih ljudi iz drugih odjela.Svaki dan sef bi mi zadao odredjeni zadatak a na kraju ,da li tog dana ili zavisno od potrebnog vremena za taj zadatak, bi o tom diskutovali i razjasnjavali stvari koje su za mene bile nove i prvi put sretane.Oni rade velike projekte i velika istrazivanja lijekova,tj onih lijekova koji bi njihov istrazivacki centar uradio.Velika slozenost posla je bila ta sto se za samo jedna novi lijek i jedan novi proizvod trebalo raditi mnogo,i to skoro oko 10 godina,te u tom poslu je bilo mnogo precizno regulisanih stavri i odjela koji su morali tacno i precizno raditi svoj posao da bi na kraju lijek iz labaratorije uopste dosao na trziste i uopste bio prihvacen kao dobar i prihvatljiv za upotrebu.To je prvi put da sam dosla u dodir takvog jednog slozenog procesa i vidjela koliko truda treba da se ulozi da bi na kraju dobili siguran efikasan proizvod koji ce biti od velike koristi bolesnicima i pomoci im u ozdravljenju.

Moj boravak u firmi,u Barseloni i u host family je bio zaista predivan te sam zaista srečna da sam imala priliku da ih sve upoznam i da baram na mjesec dana,budem dio njihovog tima tj familije.

Hvala svima njima!!!

Na ulazu u moju firmu sa dijelom mog tima i direktorom firme

Moj zadnji dan. Sef mi predaje sertifikat o uspješno obavljenoj praksi. Bila sam jako uzbudjena jer cijeli dan sam provela pozdravljajući se sa svima koje sam upoznala. Na kraju su mi poklonili knjigu o Barseloni, bila sam toliko uzbudjena da nisam više znala ni progovoriti. Veliko im hvala za svaki dan proveden sa njima!

Moja porodica u Barceloni! Predivni i preslatki!

Jedan od najljepših parkova u Barseloni.

Parc Ciutadella.